

דף תרגול: משחקי מילים בעברית - ניבים, משמעויות כפולות ושמות מקומות

מהדורה למורה חנ"מ

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר ניבים וביטויים בעברית ולהבין את משמעותם האמיתית
- לזהות מילים בעלות שתי משמעויות שונות
- לגלות את מקור השם של יישובים בישראל

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – ניבים וביטויים - מה המשמעות האמיתית?

1. א – לחשוב קשה על בעיה
2. ב – לומר את האמת בכנות

חלק ב' – מילים כפולות משמעות - התאימו מילה לשתי המשמעויות שלה

1 – ג (איבר בגוף לראייה, וגם מעיין מים)
2 – א (איבר בגוף להליכה, וגם חג כמו פסח)
3 – ב (מדבקה על מכתב, וגם בדיוק במקום)

חלק ג' – שמות יישובים - נכון או לא נכון?

1. נכון – תקווה פירושה hope, ופתח הוא תחילה או כניסה
2. לא נכון – הסיומת ים מציינת זוג, כלומר שתי גבעות

חלק ד' – השלימו את הניב החסר

1. ראש
2. לב

חלק ה' – כתיבה יצירתית עם מילים

1. שני משפטים תקינים דקדוקית, כל אחד מדגים משמעות שונה של אותה מילה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- ניב נכון עם הסבר תואם למשמעות האמיתית
- מילה אחת לפחות עם שתי משמעויות מדויקות ושונות
- הסבר הגיוני המבוסס על חלקי השם או הסיפור שמאחוריו

טיפים להפעלה:

- אפשר להציג תמונות נוספות מהאתר כדי להמחיש כל ניב בצורה חזותית לפני מתן התשובה
- מומלץ לתת לתלמידים לנחש את הביטוי מהתמונה או מהתיאור לפני חשיפת הפתרון
- בגרסת החינוך המיוחד מומלץ להשמיט את הפריטים המסומנים כקשים ולהתמקד בניבים הפשוטים

דף תרגול: משחקי מילים בעברית - ניבים, משמעויות כפולות ושמות מקומות

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בשבוע השפה העברית אפשר לשחק עם מילים - לגלות ניבים מצחיקים, מילים עם שתי משמעויות ושמות של מקומות שמספרים סיפור. בדף הזה נתרגל כמה ממשחקי המילים האלה.

בנק מילים: לב | ראש

1 חלק א' – ניבים וביטויים - מה המשמעות האמיתית?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה הכוונה בביטוי "לשבור את הראש"?

א) לחשוב קשה על בעיה ב) לפגוע בראש ממש ג) לישון עמוק

2. מה הכוונה בביטוי "לשים יד על הלב"?

א) לגעת בחזה ב) לומר את האמת בכנות ג) לרקוד

2 חלק ב' – מילים כפולות משמעות - התאימו מילה לשתי המשמעויות שלה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. עין	___	**א.** איבר בגוף להליכה, וגם חג כמו פסח
2. רגל	___	**ב.** מדבקה על מכתב, וגם בדיוק במקום
3. בול	___	**ג.** איבר בגוף לראייה, וגם מעיין מים

3 חלק ג' – שמות יישובים - נכון או לא נכון?

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	השם "פתח תקווה" מבטא תקווה ואופטימיות	☐	☐
2	השם "גבעתיים" פירושו שלוש גבעות	☐	☐

4 חלק ד' – השלימו את הניב החסר

השלימו את המילה החסרה.

1. לשבור את ה _____ (לחשוב קשה על בעיה)

2. לשים יד על ה _____ (לומר את האמת בכנות)

5 חלק ה' – כתיבה יצירתית עם מילים

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו מילה בעלת שתי משמעויות (למשל עין, רגל, כף או בול) וכתבו שני משפטים - בכל משפט המילה תהיה במשמעות אחרת.

כרטיס יציאה

כתבו ניב אחד שלמדתם היום ומה משמעותו

תנו דוגמה למילה בעלת שתי משמעויות שונות

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 ☹️